

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Sergiu Graur
(art. 320¹ Cod penal.)

*(Dosarul nr. Ira-354/23
1-20101422-01-Ira-28022023)*

Recurs declarat de procuror până la 01 septembrie 2023, în temeiul art. 427 alin.(1) pct. 6) și 10) CPP; Deși s-a constatat o eroare în aplicarea amnistiei, constând în încetarea procesului penal în locul condamnării cu liberare de pedeapsă, recursul este inadmisibil în temeiul art. 432 alin. (2) pct. 5 CPP.

22 octombrie 2025

Au judecat anterior cauza judecătorească
Prima instanță – Angela Catan
Instanța de apel – Alexandru Spoială, Mihail Diaconu, Dorin Dulgieru

Textul corespunde originalului

Judecând în numele legii, în lipsa părților, recursul în cauza penală privind învinuirea lui Sergiu Graur,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Vladislav Gribincea, *Președinte,*

Alexandru Negru,

Ghenadie Eremciuc, *judcători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Sergiu Graur s-a născut în anul 1985 în mun. Chișinău. El a fost învinuit în temeiul art. 320¹ (două episoade) (neexecutarea măsurilor din ordonanța de protecție a victimei violenței în familie) Cod penal.

2. Sergiu Graur a fost apărat de avocații Roman Medeleanu, Sandu Peca și Irina Ghidirim.

3. Cauza a fost examinată în procedură generală. Prin sentință a fost încetat procesul penal în temeiul Legii nr. 243/2021 privind amnistia. Instanța de apel a respins apelul și menținut sentința.

4. La 14 decembrie 2022, decizia a fost atacată cu recurs de procuror, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care solicită casarea deciziei și trimiterea cauzei la rejudecare.

5. La 02 iunie 2020, a fost pornită prima urmărire penală (nr. 2020480435), iar la 01 iulie 2020 a fost pornită o altă urmărire penală (nr. 20204800785). La 07 august 2020, cele două cauze penale au fost conexate într-o singură procedură, cu numărul 2020480435. Urmărirea penală a fost terminată la 17 august 2020. În prima instanță cauza a fost examinată în perioada 20 august 2020 – 4 iulie 2022, iar de instanța de apel în perioada 09 august – 09 noiembrie 2022. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 28 februarie 2023.

ÎN FAPT

6. Sergiu Graur a fost învinuit că, la 15 mai 2020, aproximativ la ora 11:30, deși cunoștea că, prin încheierea din Judecătoria Chișinău din 01 mai 2020, au fost dispuse măsuri de protecție pe un termen de trei luni, în favoarea victimelor violenței în familie — Natalia, Ana și Viorica Gurău, și a copiilor minori ai acestora, a încălcat interdicția și a contactat-o telefonic pe fosta soție victima Nataia Gurău, amenințând-o cu răfuiala fizică. Acțiunile lui Sergiu Graur au fost încadrate în baza art. 320¹ din Codul penal.

7. Sergiu Graur a mai fost învinuit că, la 23 mai, 01, 15 și 23 iunie 2020, deși cunoștea că, prin încheierea Judecătoria Chișinău din 1 mai 2020, i-au fost impuse măsuri de protecție pe un termen de trei luni în favoarea fostei soții Nataliei

Gurău, a copiilor minori acesteia și a rudelor - mama Ana Gurău și sora Viorica Gurău - a încălcat interdicția de a contacta victimele. În aceste zile, inculpatul a contactat telefonic pe Viorica Gurău și Ana Gurău și a interacționat direct cu copiii minori, sfidând în mod repetat măsurile de protecție dispuse de instanță. Acțiunile lui Sergiu Graur au fost încadrate în baza art. 320¹ din Codul penal.

8. Prin [sentința](#) Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 04 iulie 2022, procesul penal a fost încetat în temeiul art. 107 Codul penal și Legii nr. 243/2021 privind amnistia. Instanța a declanșat cercetarea judecătorească și a audiat martorii prezenți, a reținut că faptele imputate inculpatului - neexecutarea intenționată a ordonanței de protecție - sunt dovedite și întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute la art. 320¹ și art. 320¹ Cod penal. Judecătorul a admis cererea apărării privind aplicarea amnistiei, constatând că faptele au fost săvârșite anterior intrării în vigoare a Legii 243/2021, iar cauzele nu se încadrează în excepțiile art. 6 din aceasta, și a încetat procesul. Deși art. 389 alin. (4) pct. 2 Cod procedură penală prevede pronunțarea unei sentințe de condamnare și liberarea de executarea pedepsei, instanța a considerat că norma specială din Legea nr. 243/2021 impune încetarea procesului penal, soluționând conflictul de norme potrivit art. 7 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 (*lex posterior derogat priori*).

9. La 15 iulie 2022, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Vladimir Severin, a declarat apel, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri noi prin care Sergiu Graur să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor imputate și încetarea procesul penal în temeiul Legii amnistiei nr. 243/2021. Procurorul a susținut că instanța de fond a încetat procesul penal, fără a-l recunoaște vinovat pe Sergiu Graur în dispozitivul sentinței, contrar prevederilor legale. Potrivit Codului de procedură penală, în cazul amnistiei, instanța trebuie mai întâi să constate vinovăția și să pronunțe o sentință de condamnare, dacă a fost începută cercetarea judecătorească (f.d.19-22, vol. II).

10. La 09 noiembrie 2022, [Curtea de Apel Chișinău](#) a respins, apelul procurorului și a menținut sentința fără modificări. Instanța de apel a reținut că prima instanță a aplicat corect art. 107 Cod penal și art. 2 din Legea nr. 243/2021 privind amnistia, întrucât faptele imputate inculpatului au fost comise anterior intrării în vigoare a legii și se încadrează în categoria infracțiunilor mai puțin grave. Curtea a confirmat că inculpatul și-a exprimat în scris acordul pentru aplicarea amnistiei, iar cauzele nu cad sub incidența restricțiilor prevăzute de art. 6 din lege. Deși art. 389 alin. (4) pct. 2 Cod de procedură penală prevede pronunțarea unei condamnări cu liberarea de executare, norma specială din Legea nr. 243/2021 prevalează, fiind o lege mai nouă. Curtea a apreciat că prima instanță a aplicat în mod just amnistia, dispunând încetarea procesului penal ca efect al acesteia, actul de amnistie având caracter de înlăturare a răspunderii penale, fără a constitui temei de reabilitare în sensul art. 107 alin. (2) Cod penal. Decizia motivată a fost pronunțată la 07 decembrie 2022.

11. La 14 decembrie 2022, procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Dorina Tăut, a înaintat recurs, invocând temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod procedură penală. Procurorul a solicitat casarea deciziei și trimiterea cauzei spre rejudecare. Instanța de apel a aplicat în mod eronat dispozițiile Legii nr.243/2021 privind amnistia, dispunând încetarea procesului penal, fără al recunoaște vinovat în dispozitiv. Potrivit art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală și art. 107 Cod penal, amnistia poate fi aplicată exclusiv prin pronunțarea unei hotărâri de condamnare cu liberarea inculpatului de la executarea pedepsei, și nicidecum prin încetarea procesului penal.

12. La 28 februarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat părților depunerea referinței la recurs, însă pînă la moment nu a primit vreo referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Cererea de recurs a fost depusă pînă la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;”

11) ... sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege;

14. Prevederile relevante ale Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, sunt următoarele:

„Art. 2. – (1) Procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite pînă la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr. 985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. ...

(3) Încetarea procesului penal conform alin. (1) și (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate;”

15. Articolul 107 alin. (1) Cod penal, prevede următoarele:

„Amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei;”

16. Art. 389 alin. (4) pct. 2 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(4) Sentința de condamnare se adoptă:

2) cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 din Codul penal și în cazurile prevăzute în art.89 alin.(2) lit.a), b), c), e), f) și g) din Codul penal.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

17. Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată la 07 decembrie 2022. Recursul a fost declarat pe 14 decembrie 2022. Având în vedere că, la ziua depunerii, termenul pentru depunerea recursului era de 30 de zile, recursul a fost înaintat în termen.

18. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

19. Recursul se bazează pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023, care se referea la motivarea și individualizarea deciziei instanței de apel. Procurorul consideră că instanțele eronat a încetat procesul penal pentru faptele prevăzute la art. 320¹ Cod penal. În opinia sa, instanța trebuia să pronunțe o sentință de condamnare și apoi să aplice amnistia și să libereze condamnatul de răspundere penală.

20. În această cauză Curtea Supremă de Justiție trebuie să decidă legalitatea încetării procesului penal în baza amnistiei. Aplicarea eronată a amnistiei în această cauza va fi examinată prin prisma temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Amnistia poate produce trei efecte: înlăturarea răspunderii penale, înlăturarea pedepsei penale și reducerea sau comutarea pedepsei. Fiecare dintre aceste efecte se aplică în funcție de etapa procesului penal. Înlăturarea pedepsei se aplică în instanța de judecată, conform art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală (*mutatis mutandis* încheierea nr. [1ra-372/2023](#), § 17).

21. Completul este de acord cu procurorul. Potrivit [practicii Curtii Supreme de Justiție](#), instanța trebuia să emită o hotărâre de condamnare și liberare de pedeapsă, nu una de încetare a procesului. Prima instanță a aplicat eronat instituția amnistiei. Deși a reținut existența faptei și vinovăția inculpatului (art. 320¹ Cod penal) în partea constatatoare a sentinței, ea a dispus încetarea procesului penal ca efect al

Legii nr. 243/2021, fără a pronunța o hotărâre de condamnare și liberare de executarea pedepsei prevăzută de art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod procedură penală. Deși a fost admisă o eroare judiciară, această omisiune nu este suficientă pentru casarea deciziei.

22. Atât prima instanță, cât și curtea de apel, au reținut că inculpatul a comis faptele incriminate. La etapa judecării cauzei, amnistia nu poate fi aplicată față de o persoană nevinovată. Aplicarea amnistiei este condiționată de acordul persoanei. Încetarea procesului penal pe motiv de amnistie este una de nereabilitare.

23. Practica Curții Supreme de Justiție în această materie a fost clarificată (a se vedea decizia nr. [1ra-303/24](#) §§ 36-42). Indiferent de hotărârea adoptată, inculpatul oricum ar fi fost liberat de pedeapsa penală, iar încetarea procesului nu a afectat cu nimic starea juridică a inculpatul, deoarece încetarea procesului în baza amnistiei nu este temei de reabilitare. În asemenea circumstanțe, recursul este inadmisibil, deoarece, chiar dacă ar fi admis, nu ar produce efecte practice, iar problema juridică invocată în recurs nu mai este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței (*mutatis mutandis* încheierea nr. [1ra-64/24](#), § 73).

24. Din motivele expuse supra, în conformitate cu art. 432 alin. (2), pct. 5) Cod de procedură penală

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul procurorului Dorina Tăut împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2022.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Vladislav Gribincea

Judecători

Alexandru Negru

Ghenadie Eremciuc